

Intervju z Zlatko Lebar, ravnateljico Srednje zdravstvene šole Murska Sobota

Irena Kumer, *Zavod Republike Slovenije za šolstvo*

Spoštovana gospa ravnateljica,
prosim vas za kratko refleksijo
prehojene poti v projektu ProLea.

Na Srednji zdravstveni šoli v Murski Soboti, ki jo v šolskem letu 2017/2018 obiskuje 466 dijakov, izvajamo dva strokovna programa – Zdravstvena nega in Kozmetični tehnik – ter poklicni program Bolničar-negovalc. Tako kot druge šole je tudi naša živa skupnost, ki se mora neprestano razvijati in prilagajati novim generacijam mladih. Ti se namreč med seboj razlikujejo in tudi dinamično spreminjajo, zato potrebujejo nove pristope za rast v znanju. Ko smo prejeli povabilo Zavoda RS za šolstvo, OE Murska Sobota za sodelovanje v projektu ProLea, smo vedeli, da je treba pogledati prek svojih meja oziroma razširiti pogled. Ob tem so se mi seveda zastavljala nekatera vprašanja in porajale dileme v povezavi s profesionalnim razvojem učiteljev. Pogosto namreč mislimo, da se učitelji nimamo ničesar več naučiti, saj so dobri rezultati ob zaključku izobraževanja (poklicna matura, zaključni izpit) dovolj. Vsak uspešen učitelj pa prej ali slej začuti, da mu nekaj manjka, da je za kakovostno in učinkovito delo z dijaki treba dajati več, kot je v nekem trenutku sam zmožen. In prav na to skupino učiteljev sem pomislila, ko sem naši predstojnici območne enote Zavoda za šolstvo potrdila sodelovanje v projektu. Vsaka novost poleg pozitivnega prinaša tudi negotovosti, zato sem veliko časa namenila razmisleku glede izbire projektnega tima, predvsem kateri izmed sodelavcev so tisti, ki bodo zmogli in znali navdušiti večji del kolektiva ter ga popeljati po poti razvoja, preizkušanja in izvajanja novih pristopov profesionalnega razvoja. Prepričana sem, da sem iz-

brala prave sodelavce, tim je prizadeven; pri dejavnostih, ki jih pripravlja za celoten kolektiv, se člani trudijo, tudi s tistimi, ki jih je običajno težko prepričati o pomenu tovrstnih aktivnosti.

Kako ste doživljali usposabljanje in
razvoj ter delovanje lastnega tima?

Predhodno usposabljanje projektnega tima v šolskem letu 2016/2017 je bilo kakovostno in dobrodošlo, saj so spoznali, da je še veliko neraziskanega in pomembnega za kakovostno delo učitelja. Sodelavci so se na delavnicah usposabljali za različne pristope reševanja problemov in pridobili različne veščine, npr. učenje učenja, ki jih zdaj s pridom prenašajo na sodelavce in dijake. S pomočjo SWOT-analize smo se odločili, da bomo pri učiteljih skozi profesionalni razvoj prioritarno razvijali veščine učinkovite komunikacije.

Zaradi usposabljanja projektnega tima, ki je potekalo v času pouka v Ljubljani, je bila v zbornici kdaj pa kdaj tudi slaba volja, ker je bilo treba odsotne sodelavce nadomeščati, vendar je tudi to stalnica v šolskem prostoru.

Česa ste se lotili po usposabljanju in
kako vam je to uspevalo?

V preteklem šolskem letu smo s samorefleksijo ugotavljali, kako pomembno je opolnomočenje učiteljev za učinkovito komunikacijo v razredu in tudi širše, saj bodo le tako lahko prevzemali različne vloge. Od-

ločili smo se, da bomo učiteljem pomagali usvojiti ustrezne kompetence za uspešno nudenje pomoči in razvijanje veščin dijaku tutorju, ki bo v pomoč sošolcem z učnimi težavami pri učenju. K temu smo tudi usmerili profesionalni razvoj učitelja. V ta namen smo izvedli vrsto aktivnosti. Ugotavljamo namreč, da je pri dijakih pomembno razvijati empatijo do sočloveka, kar je zelo povezano tudi s programi, ki jih izvajamo. Menim, da smo bili pri tem uspešni.

Kako ste projekt predstavili na šoli, načrtovali in izvedli akcije?

Avgusta 2017 smo na pedagoški konferenci kolektivu predstavili projekt in načrt projektnih aktivnosti v šolskem letu 2017/2018. Odziv sodelavcev je bil zanimiv, doživeli smo navdušenje, odobravanje, pa tudi zavijanje z očmi in pomenljive nasmeške. To smo tudi pričakovali, saj kar dobro poznamo kolektiv. Nadaljevali smo z izobraževanjem na temo Učinkovito komuniciranje v razredu, ki so ga izvedli zunanji izvajalci. S tovrstnim intenzivnim treningom smo pozitivno razpoloženje nekoliko okrepili, hkrati pa tudi zanimanje za nadaljnje aktivnosti. Nato smo projekt predstavili staršem na roditeljskih sestankih. Ti so tutorstvo dijakov sošolcem z učnimi težavami podprli. Prav tako je z zanimanjem sledil prednostim tovrstnega pristopa pomoči dijaku, ki počasneje usvajajo vsebine pri posameznih predmetih, in podprl nadaljevanje aktivnosti naš dijaški parlament.

Oktobra in novembra smo imeli srečanje s posameznimi aktivni (slovenisti, germanisti, matematiki, naravoslovci, strokovni aktiv zdravstvene nege in kozmetike) in intenzivno iskali veščine, ki jih potrebuje posamezni učitelj, da bo uspešnejši v profesionalni rasti, saj so področja dela različna. Projektni tim je pripravil tudi ustrezno dokumentacijo, ki bo v pomoč tako učitelju kot dijaku. Posebej smo poudarili pomen vodenja portfolia, ki bo v pomoč na poti profesionalne rasti.

Katere aktivnosti potekajo na šoli sedaj in na kakšen način jih podpirate kot pedagoški vodja? Kje vidite izzive in ovire, kaj bi projektni tim oziroma šola še potrebovala?

Decembra smo začeli z medsebojnimi kolegijskimi hospitacijami. Eden izmed članov projektnega tima se je opogumil in povabil k svojim uram sodelavko s strokovnega področja. Oba sta bila pozitivno presenečena, pogovor po zaključku hospitacije sta oba zapustila strokovno obogatena. Tak način učeče se skupnosti, torej kolegijske hospitacije s pogovorom, izvajamo že precej časa, predvsem pa tisti učitelji, ki si želijo kritične povratne informacije. Decembra načrtujemo še delavnico Učni stili, ki jo bo izvedla naša psihologinja.

Kot ravnateljica ves čas aktivno sodelujem s projektnim timom, spremljam njegovo delo, skupaj načrtujemo in analiziramo aktivnosti, tudi glede na druge obveznosti, ki jih imamo v šolskem letu. Na tem področju nas čaka še veliko izzivov, zato je pomembno, da sodelavcem tudi časovno in prostorsko omogočam izvajanje aktivnosti. Mesečno analiziramo opravljeno delo in ugotavljamo, da so določeni učitelji sodelovanje v projektu sprejeli zelo pozitivno. Tako je na zadnji pedagoški konferenci eden izmed njih poročal, da že uspešno izvaja mentorstvo dijaku tutorju.

Težave zaznavam pri dijakih vozačih, saj je težko časovno uskladiti termin za delo, ker so zelo slabe povezave z javnimi prevoznimi sredstvi. Vsekakor se bomo še naprej trudili uskladiti termine tudi zanje.

Uspelo nam je razburkati kolektiv in prav gotovo smo na pravi poti, kar pomeni, da bodo učitelji nadgrajevali svoje znanje in razvijali veščine tudi na izbranem področju. Seveda upamo, da se bo v to snežno kepo, ki se je začela valiti, ujelo čim več učiteljev. Prepričani smo, da s tem postavljamo tudi temelje za vseživljenjsko učenje, ki je neizogibno za vse sedanje in prihodnje generacije.